

AZ ÁLTALÁNOS MEGHATALMAZÁSOK NYILVÁNTARTÁSA

- **Általános meghatalmazás esetén a meghatalmazó korlátozás nélkül megbíz valakit ügyei bíróság előtti képviselővel.**
- **Korábban csak jogi személy adhatott általános meghatalmazást, 2009-től erre már bármely cselekvőképes nagykorúnak lehetősége van.**
- **Általános meghatalmazást közokiratban, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban adható, s elektronikusan is elküldhető.**
- **Az általános meghatalmazás szabott időre is szólhat, ám öt év után mindenképpen elévül.**
- **Egy általános meghatalmazás egy adott bíróság előtti ügyek intézésre jogosít fel, a bíróságok e meghatalmazásokról nyilvános jegyzéket vezetnek.**
- **Az általános meghatalmazások jegyzéke vezethető papír alapon vagy elektronikusan is.**
- **2018-tól egyetlen, országos, elektronikus nyilvántartás fogja az általános meghatalmazásokat tartalmazni.**
- **Szintén 2018-tól egy általános meghatalmazás az ország összes bírósága előtt feljogosítja a meghatalmazottat meghatalmazója képviselőjére.**

Jelen Infojegyzet a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló [T/15358.](#) számú törvényjavaslathoz készült. Bemutatja az általános meghatalmazás jogintézményének múltját és jelenét, alaki kellékeit, bejegyzését, valamint papír alapú és elektronikus nyilvántartását.

Alapvető szabály szerint magánjogi ügyekben nem kötelező személyesen eljárunk, bárkit meghatalmazhatunk azzal, hogy minket képviseljen, helyettünk intézkedjen. Aligha véletlen, hogy a hivatalos meghatalmazás első magyarországi törvényi szabályozása 1874-ben, az ügyvédi rendtartásban található ([1874. évi XXXIV. tc.](#)), hiszen a meghatalmazások címzettjei leggyakrabban azóta is az ügyvédek.

A 20. század elejére már működő jogintézmény kellett hogy legyen az **általános meghatalmazás** is, a meghatalmazások speciális változata, mert részletesen kitér rá az 1911-ben törvényi formát öltő polgári perrendtartás ([1911. évi I. tc.](#)). Eszerint a jogi személyek már nem csak egyes ügyekben bízhatták meg ügyvédjüket, hogy helyettük eljárjon, hanem általános érvénnyel is.

A jelenleg is hatályos, 1952-ben elfogadott polgári perrendtartás ([1952. évi III. törvény](#)) kezdetben szintén csak jogi személynek tette lehetővé, hogy általános meghatalmazást adjon.

2009 júliusától azonban egy törvénymódosítás alapján immár természetes személyek is élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy polgári perbeli képviselőikre általános meghatalmazást adnak ([2008. évi XXX. törvény](#)), jöllehet az általános meghatalmazást adók döntő többsége továbbra is jogi személyiséggel rendelkező gazdasági szervezet.

A meghatalmazott nemcsak ügyvéd lehet, hanem jogtanácsos, illetve hozzátartozó is, illetve ha a meghatalmazó önkormányzati, közigazgatási szerv, az adott szervnek az alkalmazottja is. A meghatalmazottra egyébként nem ró semmiféle intézkedési kötelezettséget a meghatalmazás, inkább csak feljogosítja rá.

Az általános meghatalmazás korlátlanlansága voltaképpen egy lehetőség; a meghatalmazónak arra is joga és lehetősége van, hogy nyilatkozatában az "általánosságon" valamilyen korlátozást tegyen, például csak jognyilatkozatok megtételére jogosítsa fel a meghatalmazottat.

A 2016-ban megszületett, s majd 2018 elején hatályba lépő új polgári perrendtartás ([2016. évi CXXX. törvény](#)) a meghatalmazásban részt vevő felek körén nem változtatott.

**AZ ÁLTALÁNOS MEGHATALMAZÁS
FORMÁJA, KÉRELME ÉS ELBÍRÁLÁSA**

Az általános meghatalmazás kérelmezésének előírt formája az 1952-ben elfogadott polgári perrendtartás óta **közokirat** vagy **teljes bizonyító erejű magánokirat**, s ezt ismételte meg a 2013. évi Polgári Törvénykönyv ([2013. évi V. törvény](#)) is.

A közokirat elkészítéséhez közjegyzőhöz kell fordulni, a teljes bizonyító erejű magánokirat pedig kétféleképpen készíthető:

- írásban, aláírva, két tanú által hitelesített formában;
- elektronikus formában, Ügyfélkapun keresztül, az Általános Nyomtatványkitöltő programot telepítve, majd a megfelelő űrlapot kitöltve.

Az általános meghatalmazás mindig egy meghatározott bíróság előtti eljárásra jogosít, így az elkészült nyilatkozat címzettje csak adott bíróság lehet.

A kérelem 2004 óta a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet ([BÜSZ](#)) alapján nemcsak papír alapon, hanem elektronikusan is bejelenthető.

A beérkezett kérelmet a bíróság **nemperes eljárás** keretében bírálja el, azaz 15 napja van arra, hogy megvizsgálja, megfelel-e a törvényi előírásoknak. Eljárása eredményét végzésben közli, s erről értesíti mind a meghatalmazót, mind a meghatalmazottat. Hasonló eljárás zajlik, amennyiben a meghatalmazó a nyilatkozatát módosítani szeretné, netán az általános meghatalmazás megszüntetését kéri.

Míg korábban az általános meghatalmazásnak nem volt kötelező időkorlátja, az új, 2013-as Polgári Törvénykönyv **öt évben** határozta meg az **elévülési idejét**.

Végezetül, aki általános meghatalmazást kíván bejegyeztetni, az eljárásért – már az 1911. évi polgári perrendtartás szerint is – illetéket kell fizetnie, ennek összege jelenleg az illetékekről szóló [1990. évi XCIII. törvény](#) rendelkezése szerint 18.000 forint.

**PAPÍR ALAPÚ ÉS ELEKTRONIKUS
NYILVÁNTARTÁS**

Miután adott bíróság végzésében az általános meghatalmazás iránti nyilatkozatot elfogadta, felveszi azt a nyilvántartásába. Ettől kezdve a meghatalmazott meghatalmazója minden gazdasági jogi, munkajogi és egyéb tárgyú polgári perében eljárhat, amely az adott bíróság előtt zajlik sőt, külön további meghatalmazás nélkül képviselheti megbízóját másodfokon, azaz ez esetben egy másik bíróság előtt is.

Már az 1911-es polgári perrendtartás is nyilvánosnak mondta ki az általános meghatalmazásokról vezetett bírósági jegyzékeket, mely tartalmazta a bejelentés dátumát, a meghatalmazó nevét, címét és foglalkozását, a meghatalmazott ügyvéd nevét és címét, illetve az esetleges visszavonás vagy felmondás dátumát.

A 2002. évi bírósági ügyviteli szabályzat a nyilvánosságot illetően úgy fogalmaz, hogy "a jegyzék adatairól bárki felvilágosítást kaphat". Hitelesített, bekötött, évente lezárt papír alapú jegyzék vezetését írja elő, ennek alternatívájaként azonban lehetővé teszi az elektronikus jegyzék vezetését is. Ez utóbbihoz viszont csak olyan számítógépes program használható, amelyet az Országos Bírósági Hivatal ([OBH](#)) elnöke jóváhagy.

AZ ÚJ POLGÁRI PERRENDTARTÁS ÚJÍTÁSAI

Három, témánk szempontjából jelentős változást hoz a 2018 január 1-jén életbe lépő új polgári perrendtartás ([2016. évi CXXX. törvény](#)):

- bevezeti az általános meghatalmazások **országos, egységes** elektronikus nyilvántartását;
- az egységes nyilvántartásnak **közhitelesnek** kell lennie, működtetéséért pedig az OBH elnöke lesz felelős;
- az általános meghatalmazás ezentúl akár az **ország összes bírósága előtt** folyó eljárásra is érvényes lehet.

Jelenleg mind a 112 járásbíróság, a 20 törvény-

szék, az öt ítélőtábla és a Kúria külön jegyzéket tart nyilván, ezt váltja fel az új szabályozás alapján az országos nyilvántartás.

Ez a fejlemény a bírósági eljárások gyorsításához is hozzájárulhat, hiszen a megbízottnak az eljárás során nem szükséges a képviseleti jogot igazolnia, az az adatbázisból kiderül.

Emellett egy jelentős lépésnek is számít a bírósági ügyintézés elektronikussá válása felé. Gördülékenyebbé válhat az adott eljárás már attól is, hogy az iratokat kezdettől és eleve a meghatalmazottnak küldik el elektronikusan.

Az általános meghatalmazás egységessé és országossá tételének elképzelése egyébiránt már a polgári perrendtartás 2008. évi módosításakor felmerült. Az akkori elképzelés a Magyar Országos Közjegyzői Kamarára (MOKK) bízta volna a nyilvántartás kezelését, amely már más országos jogügyleti nyilvántartásokat is vezet (így például a zálogjogi vagy a végrendeleti nyilvántartást). Ez a változás akkor nem valósult meg.

A nyilvántartás vezetése végül az OBH feladata lesz, mely már jelenleg is több országos regisztert működtet, így

- a gondnokoltak nyilvántartását;
- a civil szervezetek országos névjegyzékét;

- a hirdetményi kézbesítések országos nyilvántartását (az akadályba ütköző kézbesítéseket pótló hirdetmények nyilvántartására);
- a Bírósági Határozatok Gyűjteményét;
- a bírák központi személyi nyilvántartását; végül
- a bírói vagyonynyilatkozatokat.

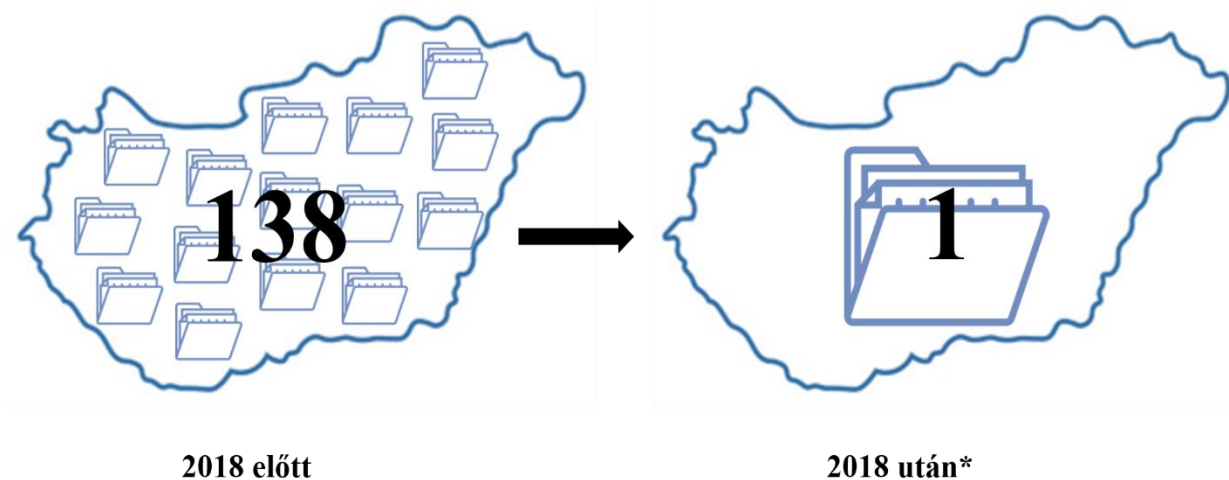
Az OBH szervezeti keretein belül működő Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály feladata a nyilvántartásokkal összefüggő fejlesztési, ügyfélszolgálati, illetve adat-szolgáltatási feladatok ellátása.

Előírás továbbá az új, országos nyilvántartással szemben, hogy **közhiteles** legyen. Ez azt jelenti, hogy a benne szereplő adatok, tények és jogok meglétét hitelt érdemlően tanúsítja.

Mindehhez az kell, hogy a nyilvántartással kapcsolatos összes főbb előírást jogszabály fektesse le, nevezetesen azt, hogy

- mely szerv jogosult a nyilvántartás vezetésére;
- mi az adatok bejegyzésének, módosításának, netán törlésének eljárási rendje; s
- milyen okiratok alapján kerülhet sor a nyilvántartásba vételre.

Az általános meghatalmazások nyilvántartásának száma

*2018 januárjában lép hatályba az új polgári perrendtartás

Forrás: Infoszolg

Hasonló közhiteles nyilvántartások például a cégnyilvántartások, az anyakönyvi, a bűnügyi nyilvántartás, a gépjármű törzskönyvek nyilvántartása.

Az általános meghatalmazás nyilvántartásba vételének nemperes eljárását ezentúl a gyakorlatban a kérelmező lakóhelye szerint, amennyiben pedig jogi személy, a belföldi székhelye szerint

illetékes fővárosi, illetve megyei törvényszék fogja lefolytatni.

Az egyetlen, országos nyilvántartásba felvett általános meghatalmazás alapján azután a megbízott már bármely bíróság előtt intézheti megbízója ügyeit.

Források:

- [1911. évi I. törvénycikk](#) a polgári perrendtartásról
- [1952. évi III. törvény](#) a polgári perrendtartásról
- [2016. évi CXXX. törvény](#) a polgári perrendtartásról
- [14/2002. \(VIII. 1.\) IM rendelet](#) a bírósági ügyvitel szabályairól
- Alföldi Ágnes Dóra: [A meghatalmazottakra vonatkozó szabályok a hatályos Polgári Perrendtartás és a 2008. évi XXX. törvény tükrében](#) - Debreceni Jogi Műhely, 2009/1.
- Farkas Tibor: [A polgári perrendtartás változása a 2009-es esztendőben](#) - De Jurisprudentia et Jure Publico, 2009/1.
- Wopera Zsuzsa: [Elektronikus dokumentumok jogi hatásai](#). Bp., 2011.
- Csehi Zoltán: [Általános meghatalmazás és nemzetközi magánjog](#). In: Arbitrando et Curriculum Bene Deligendo. Ünnepi kötet Horváth Éva 70. születésnapja alkalmából. Budapest, 2014.